

IN PAULUS' VOETSPOREN (22)

Paulus in 'Handelingen'

3 maart 2016
Katwijk

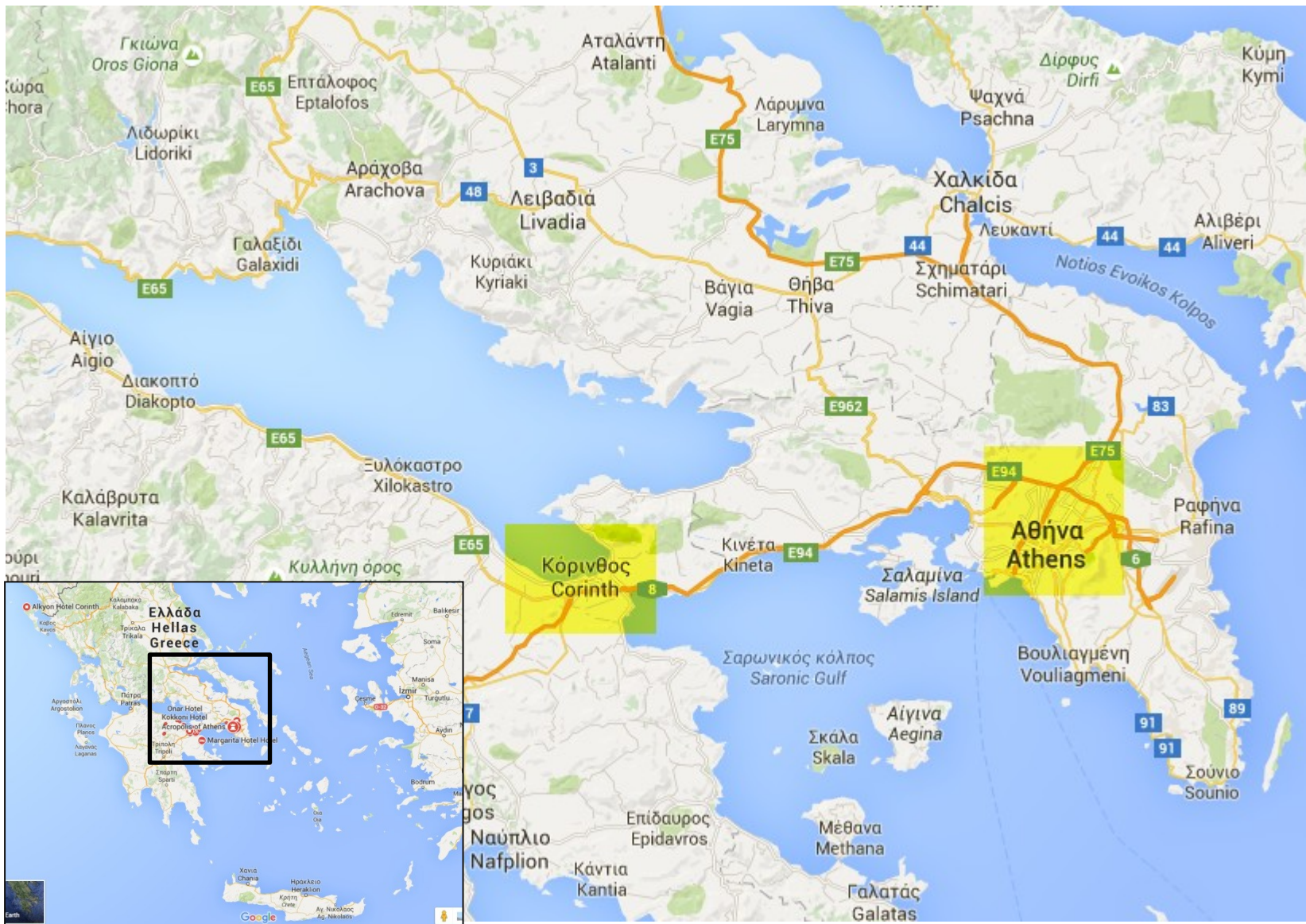
Handelingen 18

¹ Daarna verliet hij Athene en kwam te Korinte.

± 65 km. westwaarts

META	TAYTA	XWPICΘEIC	EK	TΩN	ΔΘΗΝΩΝ
na	deze-dingen	vertrekkende	van-uit	de	Athene
-na	daar-	hij verliet	-	-	Athene

ΗΛΘΕΝ	ΕΙΣ	ΚΟΡΙΝΘΟΝ
hij-kwam	tot-in	Korinte
en kwam	te	Corinthe

Handelingen 18

² En hij vond daar een Jood,
genaamd Aquila,
van geboorte uit Pontus,
die juist uit Italië gekomen was
met Priscilla, zijn vrouw...

> Lat. 'arend'

ΚΑΙ	ΕΥΡΩΝ	ΤΙΝΑ	ΙΟΥΔΑΙΟΝ	ΟΝΟΜΑΤΙ	ΑΚΥΛΑΝ
en	vindende	een-zekere	Jood	met-naam	Aquila
en	hij vond daar	een	Jood	genaamd	Aquila

Handelingen 18

² En hij vond daar een Jood,
genaamd Aquila,
van geboorte uit Pontus,
die juist uit Italië gekomen was
met Priscilla, zijn vrouw...

PONTUS = zee

= zuidkust van de Zwarte Zee >
zie ook: Hand.2:9; 1Petr.1:1

ΠΟΝΤΙΚΟΝ ΤΩ ΓΕΝΕΙ

Pontisch in-het ras

uit Pontus van geboorte

Handelingen 18

² En hij vond daar een Jood,
genaamd Aquila,
van geboorte uit Pontus,
die juist uit Italië gekomen was
met Priscilla, zijn vrouw...

verkleinvorm van Prisca:

Rom.16:3; 1Kor.16:19; 2Tim.4:19

ΠΡΟΣΦΑΤΩΣ ΕΛΗΛΥΘΟΤΑ ΑΠΟ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

onlangs

gekomen-zijnde

van-af het

Italië

juist

die was gekomen

uit

–

Italië

ΚΑΙ ΠΡΙΣΚΙΛΛΑΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΥΤΟΥ

en Priscilla

vrouw

van-hem

met Priscilla

vrouw

zijn

Handelingen 18

² ... omdat Claudius bevolen had,
dat alle Joden Rome zouden verlaten;
en hij kwam bij hen.

De Romeinse geschiedschrijver Suetonius vermeldt in zijn biografie van keizer Claudius:

Hij (=Claudius) verdreef de joden uit Rome, omdat zij op aanstichten van Chrestus* voortdurend onlusten veroorzaakten...

* Chrestus = Christus?

ΔΙΑ	ΤΟ	ΔΙΑΤΕΤΑΧΕΝΑΙ	ΚΛΑΥΔΙΟΝ	ΧΩΡΙΖΕΘΑΙ
vanwege	het	voorgeschreven-te-hebben	Claudius	te-vertrekken~
omdat	-	had bevolen	Claudius	dat zouden verlaten

ΠΑΝΤΑΣ	ΤΟΥΣ	ΙΟΥΔΑΙΟΥΣ	ΑΠΟ	ΤΗΣ	ΡΩΜΗΣ
alle	de	Joden	van-af	het	Rome
alle	-	Joden	-	-	Rome

Handelingen 18

² ... omdat Claudius bevolen had,
dat alle Joden Rome zouden verlaten;
en hij kwam bij hen.

= Paulus

ΠΡΟΧΛΑΘΕΝ ΑΥΤΟΙΣ

hij-kwam-naartoe hen

en hij kwam

bij hen

Handelingen 18

³ En omdat hij hetzelfde handwerk uitoefende, bleef hij bij hen, en zij werkten samen, want zij waren tentenmakers van hun handwerk.

ΚΑΙ	ΔΙΑ	ΤΟ	ΟΜΟΤΕΧΝΟΝ	ΕΙΝΑΙ
en	vanwege	het	van-hetzelfde-handwerk	te-zijn
en	omdat	-	hetzelfde handwerk	hij uitoefende

ΕΜΕΝΕΝ	ΠΑΡ	ΑΥΤΟΙΣ
hij-bleef	bij	hen
hij bleef	bij	hen

Handelingen 18

³ En omdat hij hetzelfde handwerk uitoefende, bleef hij bij hen, en zij werkten samen, want zij waren tentenmakers van hun handwerk.

lett. hij werkte

ΚΑΙ	ΕΙΡΓΑΖΕΤΟ	ΗΣΑΝ	ΓΑΡ	ΣΚΗΝΟΠΟΙΟΙ	ΤΗ	ΤΕΧΝΗ
en	hij-werkte~	zij-waren	want	tentenmakers	in-het	handwerk
en		zij waren	want	tentenmakers	van hun	handwerk

Handelingen 18

³ En omdat hij hetzelfde handwerk uitoefende, bleef hij bij hen, en zij werkten samen, want zij waren tentenmakers van hun handwerk.

typologisch... voor de pelgrim Paulus

ΚΑΙ	ΕΙΡΓΑΖΕΤΟ	ΗΣΑΝ	ΓΑΡ	ΣΚΗΝΟΠΟΙΟΙ	ΤΗ	ΤΕΧΝΗ
en	hij-werkte~	zij-waren	want	tentenmakers	in-het	handwerk
en		zij waren	want	tentenmakers	van hun	handwerk

Handelingen 18

4 En hij hield elke sabbat
besprekingen in de synagoge
en trachtte Joden en Grieken te overtuigen.

lett.

hij argumenteerde (betoogde) echter
in de synagoge elke sabbat...

ΔΙΕΛΕΓΕΤΟ

hij-argumenteerde~

hij hield besprekingen

ΔΕ

echter

en

ΕΝ ΤΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ

in de synagoge

in de synagoge

ΚΑΤΑ

overeenkomstig

-

ΠΑΝ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

elke sabbat

elke sabbat

Handelingen 18

4 En hij hield elke sabbat
besprekingen in de synagoge
en trachtte Joden en Grieken te overtuigen.

lett.:

hij-overreedde bovendien Joden en Grieken

Grieken = God-vereerders (=niet Joods)_

ΕΠΕΙΘΕΝ

hij-overreedde

trachtte te overtuigen

ΤΕ

bovendien

en

ΙΟΥΔΑΙΟΥΣ

Joden

Joden

ΚΑΙ

en

en

ΕΛΛΗΝΑΣ

Grieken

Grieken

Handelingen 18

⁵ En toen Silas en Timoteus uit Macedonie kwamen,
wijdde Paulus zich geheel
aan de prediking,
waarin hij de Joden betuigde,
dat Jezus de Christus is.

Hier schreef 1Thessalonika

= Berea, zie Hand.17:14,15 >

ΩΣ	ΔΕ	ΚΑΤΗΛΘΟΝ	ΑΠΟ	ΤΗΣ	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
als	echter	kwamen-omlaag	van-af	het	Macedonië
toen	en	kwamen	uit	-	

Ο	ΤΕ	ΣΙΛΑΣ	ΚΑΙ	Ο	ΤΙΜΟΘΕΟΣ
de	bovendien	Silas	en	de	Timoteüs
-	-	Silas	en	-	Timótheüs

Hand.17

¹⁴ Doch de broeders lieten toen terstond Paulus vertrekken in de richting van de zee, maar **Silas en Timoteus** bleven daar (=in Berea) achter.

¹⁵ En Paulus' geleiders brachten hem te Athene en vertrokken met de opdracht aan **Silas en Timoteus** om **zo spoedig mogelijk bij hem te komen.**

1Thessalonika 3

¹ Daarom hebben wij,
(want wij konden het niet langer
uithouden), besloten
alleen **te Athene achter te blijven**,
² en wij hebben Timoteus,
onze broeder, en een medewerker Gods
in het evangelie van Christus,
**gezonden om *jullie* (=in Thessalonika)
te versterken**
en u *aan te moedigen* inzake uw geloof...

Handelingen 18

⁵ En toen Silas en Timoteus uit Macedonie kwamen, wijdde Paulus zich geheel aan de prediking, waarin hij de Joden betuigde, dat Jezus de Christus is.

lett. werd-gedrongen tot-het woord
ondersteuning vanuit Philippi? >

CYNEIXETO	ΤΩ	ΛΟΓΩ	Ο	ΠΑΥΛΟΣ
werd-gedrongen~	tot-het	woord	de	Paulus
wijdde zich geheel	aan de	prediking	-	Paulus

2Korinthe 11

⁷ Of heb ik er verkeerd aan gedaan (...) door *jullie* **om niet** het evangelie Gods te verkondigen?

⁸ Andere gemeenten heb ik geplunderd door vergoeding aan te nemen **om *jullie*** (in Korinthe) **van dienst te kunnen zijn**, en toen ik bij *jullie* was en gebrek kreeg, ben ik niemand lastig gevallen,

⁹ want wat mij ontbrak, hebben **de broeders, die uit Macedonie kwamen, aangevuld** en in elk opzicht heb ik mij ervoor gewacht *jullie* tot last te zijn, en dit zal ik blijven doen.

Handelingen 18

5 En toen Silas en Timoteus uit Macedonie kwamen, wijdde Paulus zich geheel aan de prediking, waarin hij de Joden betuigde, dat Jezus de Christus is.

lett. de Christus Jezus [is]

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΜΕΝΟΣ ΤΟΙΣ ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ

betuigende

aan-de Joden

waarin hij betuigde

de Joden

ΕΙΝΑΙ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ ΙΗΣΟΥΣ

te-zijn

de

Christus

Jezus

dat is

de

Christus

Jezus

Handelingen 18

⁶ Maar toen dezen zich verzetten en lasterden, schudde hij zijn kleren uit en zeide tot hen:

Uw bloed zij op uw hoofd;
ik ben er rein van,
voortaan zal ik mij tot de heidenen wenden.

= compleet afstand doen van...
vergl. stof van de voeten schudden >

ΑΝΤΙΤΑΚΟΜΕΝΩΝ	ΔΕ	ΑΥΤΩΝ	ΚΑΙ	ΒΛΑΣΦΗΜΟΥΝΤΩΝ
van-zich-verzettende~	echter	van-hen	en	van-lasterende
toen zich verzetten	maar	dezen	en	lasterden

ΕΚΤΙΝΑΣΑΜΕΝΟΣ	ΤΑ	ΙΜΑΤΙΑ	ΕΙΠΕΝ	ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΥΣ
uit-schuddende~	de	bovenkleding	hij-zei	naar-toe	hen
hij schudde uit	zijn	kleren	en zeide	tot	hen

Hand. 13:51

Doch zij (= *Paulus en Barnabas*)

schudden het stof van hun voeten af tegen hen en gingen naar Ikonium...

Lucas 10

¹⁰ Maar als gij in een stad komt, waar men u niet ontvangt, gaat naar buiten op haar straten en zegt:

¹¹ Ook **het stof van uw stad**, dat aan onze voeten kleeft **wissen wij af tegen u...**

Handelingen 18

⁶ Maar toen dezen zich verzetten en lasterden, schudde hij zijn kleren uit en zeide tot hen:

Uw bloed zij op uw hoofd;
ik ben er rein van,

voortaan zal ik mij tot de heidenen wenden.

vergl. Ezech.33 >

ΤΟ ΑΙΜΑ ΥΜΩΝ ΕΠΙ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ

het bloed van-jullie op het hoofd

- bloed uw zij op - hoofd

ΥΜΩΝ ΚΑΘΑΡΟΣ ΕΓΩ

van-jullie rein ik

uw rein ik ben er .. van

Ezechiël 33

³ en deze (*=een wachter op zijn post*)
ziet het zwaard
over dat land komen,
en **blaast op de bazuin**
en **WAARSCHUWT HET VOLK,**
⁴ als dan iemand wel het geluid
van de bazuin hoort,
maar **zich niet laat waarschuwen,**
en het zwaard komt en rukt hem weg,
dan komt **diens bloed**
over zijn eigen hoofd.

Handelingen 18

6 Maar toen dezen zich verzetten en lasterden, schudde hij zijn kleren uit en zeide tot hen:
Uw bloed zij op uw hoofd;
ik ben er rein van,
voortaan zal ik mij tot de heidenen wenden.

lett. tot-in de natiën gaan
= het privilege van de Jood vervalt

'Handelingen':

1. eerst wordt het volk *geëvangelizeerd* (de 12);
2. vervolgens *gewaarschuwd* (Paulus)

ΑΠΟ	ΤΟΥ	ΝΥΝ	ΕΙΣ	ΤΑ	ΕΘΝΗ	ΠΟΡΕΥΣΟΜΑΙ
van-af	het	nu	tot-in	de	natiën	ik-zal-gaan~
-	-	voortaan	tot	de	heidenen	ik zal mij wenden

Handelingen 18

⁷ En hij vertrok vandaar en kwam in het huis van iemand, genaamd Titius Justus, die God vereerde, wiens huis naast de synagoge stond.

Titius > Titus = wilde duif
Justus = rechtvaardig

KAI	METABAC	EKEIΘEN	EICHAΘEN	EIC	OIKIAN
en	verder-gaande	daar-vandaan	hij-kwam-binnen	tot-in	woonhuis
en	hij vertrok	vandaar	en kwam	in	het huis

TINOC	ONOMATI	TITOIY	IOYCTOIY	CEBOMENOY	TON	ΘEON
van-iemand	met-naam	Titus	Justus	vererende~	de	God
van iemand	genaamd		Justus	die vereerde	-	God

Handelingen 18

7 En hij vertrok vandaar en kwam in het huis van iemand, genaamd Titius Justus, die God vereerde, wiens huis naast de synagoge stond.

= aangrenzend

> Paulus' boodschap grenst aan het Jodendom maar maakt er geen deel van uit...

OY	H	OIKIA	HN	CYNOMOPOYCA	TH	CYNAΓΩΓH
van-wie	het	woonhuis	was	aan-grenzend-zijnde	aan-de	synagoge
wiens	-	huis	stond	naast	de	synagoge

Handelingen 18

⁸ En Crispus, de overste der synagoge, kwam tot geloof in de Here met zijn gehele huis, en vele van de Korintiers, die hem hoorden, geloofden en lieten zich dopen.

1Kor.1:14

Ik ben dankbaar, dat ik niemand uwer gedoopt heb dan **Crispus** en Gajus;

ΚΡΙΣΤΟΣ ΔΕ Ο ΑΡΧΙΣΥΝΑΓΩΓΟΣ

Crispus echter de overste-van-de-synagoge

Crispus en de overste der synagoge

ΕΠΙΣΤΕΥΣΕΝ ΤΩ ΚΥΡΙΩ ΣΥΝ ΟΛΩ ΤΩ ΟΙΚΩ ΑΥΤΟΥ

geloof *in-de* Heer samen *met* heel het huis van-hem

kwam tot geloof in de Here met gehele - huis zijn

Handelingen 18

⁸ En Crispus, de overste der synagoge, kwam tot geloof in de Here met zijn gehele huis, en vele van de Korintiërs, die hem hoorden, geloofden en lieten zich dopen.

lett. *en werden gedoopt...*

waarin? water/ Geest? door wie? Hand.1:5 >

ΚΑΙ ΠΟΛΛΟΙ ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΑΚΟΥΟΝΤΕΣ

en velen van-de Korintiërs |horende

en vele van de Corinthiërs die hem hoorden

ΕΠΙΣΤΕΥΟΝ ΚΑΙ ΕΒΑΠΤΙΖΟΝΤΟ

geloofden en werden-gedoopt~

geloofden en lieten zich dopen

Handelingen 1

⁵ Want Johannes doopte in water,
**maar jullie zullen
in heilige Geest gedoopt worden,**
niet vele dagen na deze.

Handelingen 18

⁹ En de Here zeide in de nacht
door een gezicht tot Paulus:

Wees niet bevreesd,
maar spreek en zwijg niet;

zoals eerder in Troas: Hand.16:9

ΕΙΠΕΝ	ΔΕ	Ο	ΚΥΡΙΟΣ	ΕΝ	ΝΥΚΤΙ
zei	echter	de	Heer	in	nacht
zeide	en	de	Here	in	de nacht

ΔΙ	ΟΡΑΜΑΤΟΣ	ΤΩ	ΠΑΥΛΩ
door	visioen	tot-de	Paulus
door	een gezicht	tot	Paulus

Handelingen 18

⁹ En de Here zeide in de nacht door een gezicht tot Paulus:

Wees niet bevreesd,
maar spreek en zwijg niet;

hoe verleidelijk om gas terug te nemen...

ΜΗ	ΦΟΒΟΥ	ΑΛΛΑ	ΛΑΛΕΙ
toch-niet	!vrees~!	maar	!spreek!
niet	wees bevreesd	maar	spreek

ΚΑΙ	ΜΗ	ΣΙΩΠΗΣΗΣ
en	toch-niet	!(dat)-jij-zou-stil-zijn
en	niet	zwijg

Handelingen 18

¹⁰ want Ik ben met u
en niemand zal het op u toeleggen
om u kwaad te doen,
want Ik heb veel volk in deze stad.

zoals recentelijk nog in Filippi en Thessalonika
een belofte voor *slechts deze concrete* situatie

ΔΙΟΤΙ ΕΓΩ ΕΙΜΙ ΜΕΤΑ ΟΥ

omdat-namelijk ik ben met jou

want ik ben met u

ΚΑΙ ΟΥΔΕΙΣ ΕΠΙΘΗCΕΤΑΙ ΟΙ ΤΟΥ ΚΑΚΩCΑΙ CΕ
en niemand zal-plaatsen-op~ jou van-het kwaad-te-behandelen jou

en niemand zal het toeleggen op u om kwaad te doen u

Handelingen 18

¹⁰ want Ik ben met u
en niemand zal het op u toeleggen
om u kwaad te doen,
want Ik heb veel volk in deze stad.

tevoren gekend en bestemd (Rom.8:28-30)

ΔΙΟΤΙ	ΛΑΟΣ	ΕΣΤΙ	ΜΟΙ
omdat-namelijk	volk	is	voormij
want	volk		Ik

ΠΟΛΥΣ	ΕΝ	ΤΗ	ΠΟΛΕΙ	ΤΑΥΤΗ
veel	in	de	stad	deze
veel	in	-	stad	deze

Handelingen 18

¹¹ En hij woonde daar een jaar en zes maanden en leerde onder hen het woord Gods.

ondersteund door Silas en Timotheüs >

ΕΚΑΘΙCΕΝ	ΔΕ	ΕΝΙΑΥΤΟΝ	ΕΝΑ	ΚΑΙ	ΜΗΝΑΣ	ΕΞ
hij-gaat-zitten	echter	jaargang	één	en	maanden	zes
hij woonde daar	en	een jaar		en	maanden	zes

ΔΙΔΑCΚΩΝ	ΕΝ	ΑΥΤΟΙC	ΤΟΝ	ΛΟΓΟΝ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
onderwijzende	in	hen	het	woord	van-de	God
en leerde	onder	hen	het	woord	-	Gods

2Korinthe 1

¹⁹ Immers, de Zoon van God,
Christus Jezus,
die in uw midden verkondigd is
door ons, **door MIJ**,
door **Silvanus** (= *Silas*) en door **Timoteus**,
was niet: ja en neen,
maar in Hem was het: Ja.

Handelingen 18

¹² Maar toen Gallio
landvoogd van Achaje was,
keerden zich de Joden als een man
tegen Paulus
en brachten hem voor de rechterstoel,

broer van de bekende filosoof Seneca

ΓΑΛΛΙΩΝΟΣ	ΔΕ	ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ	ΟΝΤΟΣ	ΤΗΣ	ΑΧΑΙΑΣ
van-Gallio	echter	proconsul	zijnde	van-het	Achaje
Gallio	maar	landvoogd	toen was	van	Achaje

Handelingen 18

¹² Maar toen Gallio
landvoogd van Achaje was,
keerden zich de Joden als een man
tegen Paulus
en brachten hem voor de rechterstoel,

lett. op het podium (platform; Gr. BEMA) >

ΚΑΤΕΠΕΣΤΗΚΑΝ	ΟΜΟΘΥΜΑΔΟΝ	ΟΙ	ΙΟΥΔΑΙΟΙ	ΤΩ	ΠΑΥΛΩ
vielen-aan	eensgezind	de	Joden	de	Paulus
keerden zich	als één man	de	Joden	tegen	Paulus

ΚΑΙ	ΗΓΑΓΟΝ	ΑΥΤΟΝ	ΕΠΙ	ΤΟ	ΒΗΜΑ
en	zij-leidden	hem	op	het	podium
en	brachten	hem	voor	de	rechterstoel

Handelingen 18

¹³ en zeiden: Deze tracht
de mensen te overreden
om God op onwettige wijze te vereren.

lett. is bezig over-te-halen

ΛΕΓΟΝΤΕΣ	ΟΤΙ	ΠΑΡΑ	ΤΟΝ	ΝΟΜΟΝ	ΑΝΑΠΕΙΘΕΙ
zeggende	dat	naast	de	wet	haalt-over
en zeiden	-	op on-	-	-wettige wijze	tracht te overreden

ΟΥΤΟΣ	ΤΟΥΣ	ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ	ΣΕΒΕΣΘΑΙ	ΤΟΝ	ΘΕΟΝ
deze	de	mensen	om-te-vereren~	de	God
deze	de	mensen	om te vereren	-	God

Handelingen 18

¹³ en zeiden: Deze tracht
de mensen te overreden
om God op onwettige wijze te vereren.

lett. naast de wet > buiten de wet om
vergl. naast de synagoge (18:7)

ΛΕΓΟΝΤΕΣ	ΟΤΙ	ΠΑΡΑ	ΤΟΝ	ΝΟΜΟΝ	ΑΝΑΠΕΙΘΕΙ
zeggende	dat	naast	de	wet	haalt-over
en zeiden	-	op on-	-	-wettige wijze	tracht te overreden

ΟΥΤΟΣ	ΤΟΥΣ	ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ	ΣΕΒΕΣΘΑΙ	ΤΟΝ	ΘΕΟΝ
deze	de	mensen	om-te-vereren~	de	God
deze	de	mensen	om te vereren	-	God

Handelingen 18

¹⁴ En toen Paulus op het punt stond zijn mond te openen, zeide Gallio tot de Joden...

ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ	ΔΕ	ΤΟΥ	ΠΑΥΛΟΥ	ΑΝΟΙΓΕΙΝ	ΤΟ	ΣΤΟΜΑ
^l van-op-het-punt-staande	echter	de	Paulus	^l te-openen	de	mond
toen op het punt stond	en	-	Paulus	te openen	zijn	mond

ΕΙΠΕΝ	Ο	ΓΑΛΛΙΩΝ	ΠΡΟΣ	ΤΟΥΣ	ΙΟΥΔΑΙΟΥΣ
zei	de	Gallio	naar-toe	de	Joden
zeide	-	Gallio	tot	de	Joden

Handelingen 18

¹⁴ ... Indien er sprake was van enige onrechtmatigheid of misdrijf, zou ik u, o Joden, uit de aard der zaak ontvankelijk verklaard hebben;

lett. boosaardige schurkenstreek

ΕΙ	ΜΕΝ	ΗΝ	ΑΔΙΚΗΜΑ	ΤΙ	Η
indien	inderdaad	het-was	onrechtvaardige-daad	enige	of
indien	-	er sprake was	van onrechtmatigheid	enige	of

ΡΑΔΙΟΥΡΓΗΜΑ	ΠΟΝΗΡΟΝ	Ω	ΙΟΥΔΑΙΟΙ
schurken-streek	boosaardige	o!	Joden!
misdrijf	-	o	Joden

Handelingen 18

¹⁴ ... Indien er sprake was van enige onrechtmatigheid of misdrijf, zou ik u, o Joden, uit de aard der zaak ontvankelijk verklaard hebben;

juridische term:
voldoend aan de eisen om in
behandeling te nemen

ΚΑΤΑ

overeenkomstig

uit de aard

ΛΟΓΟΝ

woord

der zaak

ΑΝ

ooit

zou

ΑΝΕΥΧΟΜΗΝ

ik-verdroeg~

ik ontvankelijk hebben verklaard

ΥΜΩΝ

jullie

u

Handelingen 18

¹⁵ maar nu het geschillen zijn
over een woord en namen en de wet,
die bij u geldt

moet gij het zelf maar uitmaken;
hierover wil ik geen rechter zijn.

= Joodse wet

ΕΙ	ΔΕ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΕΣΤΙΝ	ΠΕΡΙ	ΛΟΓΟΥ
indien	echter	vraagstukken	het-is	aangaande	woord
nu	maar	geschillen	het zijn	over	een woord

ΚΑΙ	ΟΝΟΜΑΤΩΝ	ΚΑΙ	ΝΟΜΟΥ	ΤΟΥ	ΚΑΘ	ΥΜΑΣ
en	namen	en	wet	de	overeenkomstig	jullie
en	namen	en	de wet	die	geldt bij	u

Handelingen 18

¹⁵ maar nu het geschillen zijn
over een woord en namen en de wet,
die bij u geldt
moet gij het zelf maar uitmaken;
hierover wil ik geen rechter zijn.

lett. ben ik niet van plan

ΟΥΕCΘΕ

↓jullie-zullen-zien~

gij moet het maar uitmaken

ΑΥΤΟΙ

zelf

zelf

ΚΡΙΤΗC

rechter

rechter

ΕΓΩ

ik

ik

ΤΟΥΤΩΝ

van-deze-dingen

hierover

ΟΥ

niet

geen

ΒΟΥΛΟΜΑΙ

↓ik-ben-van-plan~

wil

ΕΙΝΑΙ

te-zijn

zijn

Handelingen 18

¹⁶ En hij joeg hen van zijn rechterstoel weg.

lett. vanaf het podium

ΚΑΙ	ΑΠΗΛΑΞΕΝ	ΑΥΤΟΥΣ	ΑΠΟ	ΤΟΥ	ΒΗΜΑΤΟΣ
en	hij-verdrijft	hen	van-af	het	podium
en	hij joeg weg	hen	van	zijn	rechterstoel

Handelingen 18

¹⁷ En allen grepen Sostenes,
de overste der synagoge,
en zij sloegen hem voor de rechterstoel;
maar Gallio trok er zich niets van aan.

> de Korinthische aanwezigen bij wie het
anti-Joodse sentiment was aangewakkerd

ΕΠΙΛΑΒΟΜΕΝΟΙ ΔΕ ΠΑΝΤΕΣ ΣΩΣΘΕΝΗΝ

¹vast-pakkende~ echter allen Sostenes

grepen en allen Sosthenes

ΤΟΝ ΑΡΧΙΣΥΝΑΓΩΓΟΝ

de overste-van-de-synagoge

de overste van de synagoge

Handelingen 18

¹⁷ En allen grepen Sostenes,
de overste der synagoge,
en zij sloegen hem voor de rechterstoel;
maar Gallio trok er zich niets van aan.

de nieuwe overste van de synagoge,
na Crispus (18:8)

Ook Sostenes wordt later Paulus' medestrijder
1Kor.1:1

ΕΠΙΛΑΒΟΜΕΝΟΙ ΔΕ ΠΑΝΤΕΣ ΣΩΣΘΕΝΗΝ

^lvast-pakkende~ echter allen Sostenes

grepen en allen Sosthenes

ΤΟΝ ΑΡΧΙΣΥΝΑΓΩΓΟΝ

de overste-van-de-synagoge

de overste van de synagoge

Handelingen 18

¹⁷ En allen grepen Sostenes,
de overste der synagoge,
en zij sloegen hem voor de rechterstoel;
maar Gallio trok er zich niets van aan.

ΕΤΥΠΤΟΝ

zij-sloegen

en zij sloegen hem

ΕΜΠΡΟCΘΕΝ ΤΟΥ ΒΗΜΑΤΟC

vlak-voor

vóór

het

de

podium

rechterstoel

ΚΑΙ ΟΥΔΕΝ ΤΟΥΤΩΝ ΤΩ ΓΑΛΛΙΩΝΙ ΕΜΕΛΕΝ

en niets

maar niets

van-deze-dingen

er van

de

-

Gallio

Gallio

deerde

trok zich aan

Handelingen 18

¹⁸ En nadat Paulus daar
nog verscheidene dagen was gebleven,
nam hij afscheid van de broeders...

Ο ΔΕ ΠΑΥΛΟΣ ΕΤΙ ΠΡΟΣΜΕΙΝΑΣ ΗΜΕΡΑΣ
de echter Paulus nog blijvende-bij dagen

- en Paulus nog nadat was gebleven daar dagen

ΙΚΑΝΑΣ ΤΟΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙΣ ΑΠΟΤΑΣΣΑΜΕΝΟΣ
aanzienlijke bij-de broeders afscheid-nemende~

verscheidene van de broeders hij nam afscheid